

فرم معرفی دروس نظری و عملی

نام درس: اصول و کلیات اپیدمیولوژی

نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمار زیستی

* نام و شماره درس: اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر ۴۱۳۳۱۳
* رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی بهداشت عمومی
* روز و ساعت برگزاری: یکشنبه ۱۲-۱۰
* محل برگزاری: دانشکده بهداشت
* تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد نظری
* دروس پیش نیاز: ندارد
* نام مسوول درس: دکتر شاهرخ ایزدی
* آدرس دفتر: دانشکده بهداشت/گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی
* تلفن و روزهای تماس: ۳۷۹۲۳۲۹۴
* یکشنبه ۱۲-۱۰
* آدرس Email: izadish@hlth.mui.ac.ir
izadish@yahoo.com

* هدف کلی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

اپیدمیولوژی یکی از دروس پایه بهداشت عمومی است که آشنایی با آن جهت درک کلیه فعالیت های بهداشتی از قبیل مبارزه با بیماریهای واگیر و غیر واگیر و خدمات بهداشتی و غیره ضرورت دارد.

* اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی):

با توجه به وظایف حرفه ای دانش آموختگان در اجرای برنامه های کنترل و مراقبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکت در برنامه های مربوط به کنترل بیماریها در شرایط عادی و اضطراری و کمک به چگونگی ارتقای سلامت، سرفصل این درس به شرح زیر تدوین و ارائه گردیده است.

* منابع اصلی درس

- اپیدمیولوژی گوردیس، ویرایش ۲۰۱۹
  - اصول اپیدمیولوژی مازنر،
  - درسنامه جامع پارک
- هر سه این منابع ترجمه شده اند و می توانید در کتابخانه دانشکده این کتاب ها را پیدا کنید.

* منابع فرعی درس:

- www.who.int

- جدیدترین مقالات مرتبط با موضوعات مورد بحث

روش تدریس:

سخنرانی، آموزش مبتنی بر حل مسئله و بحث در کلاس، پرسش و پاسخ

مسئولیت های فراگیران:

۱. حضور به موقع در کلاس

* نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

بارم: ۸

(الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان میان ترم...)

بارم: ۱۲

(ب) پایان دوره:

* سیاست مسوول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان در کلاس درس:

- حضور الزامی دانشجویان در تمام جلسات درسی طبق قوانین آموزشی دانشگاه.
- حداکثر ۳ غیبت در طول نیم سال تحصیلی و معرفی به آموزش و حذف از کلاس برای غیبت بیش از ۳ جلسه

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اصول و کلیات اپیدمیولوژی، نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴					
آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس	عنوان	ساعت	تاریخ	ردیف
-	دکتر شاهرخ ایزدی	تاریخچه و مسیر تغییرات تعاریف اپیدمیولوژی، دامنه فعالیت اپیدمیولوژی، واژه های متداول در اپیدمیولوژی و کاربرد اپیدمیولوژی، شناخت عوامل موثر در وضع بیماری در جامعه (عوامل بیماری زا، میزبان، محیط) توجیه بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژی و مدل های مختلف اپیدمیولوژی (مثل اپیدمیولوژیک، شبکه علیت، مدل چرخ)	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۷/۲	۱
مطالعه مباحث قبلی	دکتر شاهرخ ایزدی	آشنایی با مفهوم عفونت و تفاوت عفونت و بیماری. آشنایی با مراحل مختلف یک بیماری عفونی و مفهوم کوه یخ بیماری ها و طیف بیماری.	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۰۷/۹	۲
مطالعه مباحث قبلی	دکتر شاهرخ ایزدی	تقسیم بندی فاکتورهای اپیدمیولوژیک بر حسب زمان، مکان و شخص (مفهوم ارتباط و علیت) تعاریف پایه در اپیدمیولوژی بیماریهای عفونی و آشنایی با سیر تاریخ طبیعی چند عفونت (سل و تب خال) به عنوان مثال.	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۰۷/۱۶	۳
مطالعه مباحث قبلی	دکتر شاهرخ ایزدی	سیر تاریخ طبیعی بیماری های غیر واگیر و شبکه علیتی مرتبط با آن مقایسه سیر تاریخ طبیعی بیماریهای واگیر و غیر واگیر، مفهوم عامل خطر و طبقه بندی آن؛ مفهوم گروه های خطر. سطوح پیشگیری (تعاریف، مثال ها، اهداف)	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۰۷/۲۳	۴
مطالعه مباحث قبلی	دکتر شاهرخ ایزدی	مفاهیم Infectivity, pathogenicity, virulence شاخص های بهداشتی و کاربردهای آن در اپیدمیولوژی و بهداشت، شامل: مفهوم Rate, Ratio, proportion و کاربرد آنها در اپیدمیولوژی	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۰۷/۳۰	۵
مطالعه مباحث قبلی	دکتر شاهرخ ایزدی	مفاهیم اصطلاحات اندمیک، اپیدمیک، پاندمیک و اسپورادیک مفاهیم مهار بیماری ها: کنترل، حذف و ریشه کنی. بیماریهای زئونوز، با ذکر مثال های مناسب. مفهوم زنجیره انتقال بیماریهای واگیر مفهوم گذار اپیدمیولوژیک میزان های ابتلا، حمله، حمله ثانویه، و مرگ، باروری، کشندگی، بقاء، و امید به زندگی نظام مراقبت (Surveillance system) و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی	۱۰ تا ۱۲	۱۴۰۳/۸/۷	۶

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اصول و کلیات اپیدمیولوژی، نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۷	۱۴۰۳/۰۸/۱۴	۱۰ تا ۱۲	مفهوم، نسبت، کسر و نرخ (میزان) در اپیدمیولوژی با ذکر مثال و کاربردهای آنها مفهوم شیوع و انواع آن و کاربردهای این مفهوم در بهداشت عمومی، مفهوم بروز و رابطه ی آن با شیوع منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی شامل: سرشماری- مستندات مربوط به وقایع حیاتی - آمار مربوط به مراکز بهداشتی و درمانی - بیمه ها - نتایج بررسی های بهداشتی و . .	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۸	۱۴۰۳//۰۸/۲۱	۱۰ تا ۱۲	غریبالگری (مفهوم، انواع، اهداف، کاربردها و معیارها) آزمون های غریبالگری شامل: اعتبار (حساسیت و ویژگی و ارزش اخباری) و تکرار پذیری	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۹	۱۴۰۳/۰۸/۲۸	۱۰ تا ۱۲	مفاهیم روایی و پایایی و مولفه های موثر بر پایایی مفاهیم و نحوه ی محاسبه ی حساسیت و ویژگی و ارزش های اخباری مفهوم ارتباط و علیت در اپیدمیولوژی	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۰	۱۴۰۳/۰۹/۵	۱۰ تا ۱۲	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک شامل: مطالعات مشاهده ای، توصیفی، مقطعی،	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۱	۱۴۰۳/۰۹/۱۲	۱۰ تا ۱۲	مطالعات گزارش مورد، گزارش موارد، و مطالعات اکولوژیک مطالعات تجربی	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۲	۱۴۰۳/۰۹/۱۹	۱۰ تا ۱۲	مطالعات کارآزمایی بالینی	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۳	۱۴۰۳/۹/۲۶	۱۰ تا ۱۲	مورد شاهدی، هم گروهی، همگروهی گذشته نگر)	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۴	۱۴۰۳/۱۰/۳	۱۰ تا ۱۲	مطالعه مداخله ای (experimental) interventional شامل: Field trial, Randomized Clinical Trial (RCT)	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۵	۱۴۰۳/۱۰/۱۰	۱۰ تا ۱۲	تعاریف انواع مراحل بررسی، کنترل و نحوه گزارش اپیدمی ها	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی
۱۶	۱۴۰۳/۱۰/۱۷	۱۰ تا ۱۲	نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات	دکتر شاهرخ ایزدی	مطالعه مباحث قبلی

*تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۳/۱۱/۴

*تاریخ امتحان میان ترم: ۱۴۰۳/۸/۱۴ و ۱۴۰۳/۹/۱۲

*سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:

- حضور به موقع و فعال در جلسات
- عدم استفاده از تلفن همراه
- هماهنگی با استاد در صورت عدم تمایل به برگزاری کلاس در ساعت مقرر و جایگزینی ساعت برای کلاس جبرانی